

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра политологии

СТАСЮКЕВИЧ
Артём Дмитриевич

ПОЛИТИКО-ПРАВОВЫЕ АСПЕКТЫ ФЕНОМЕНА
«ПОЛИТИЧЕСКОЕ УЧАСТИЕ»

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат политических наук,
Северин Эдуард Николаевич

Допущена к защите:

«___» _____ 2025 г.

Зав. кафедрой политологии

доктор политических наук, профессор Н. А. Антанович

Минск, 2025

ОГЛАВЛЕНИЕ

РЕФЕРАТ.....	3
РЭФЕРАТ.....	4
SUMMARY.....	5
ВВЕДЕНИЕ.....	Ошибка! Закладка не определена.6
ГЛАВА 1 СОДЕРЖАТЕЛЬНОЕ ПРОСТРАНСТВО И СУЩНОСТЬ КАТЕГОРИИ «ПОЛИТИЧЕСКОЕ УЧАСТИЕ».....	Ошибка! Закладка не определена.9
1.1 Понятие и функции политического участия.....	9
1.2 Субъекты политического участия	Ошибка! Закладка не определена.12
1.3 Факторы политического участия	Ошибка! Закладка не определена.15
ГЛАВА 2 ФОРМЫ ПОЛИТИЧЕСКОГО УЧАСТИЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.21
2.1 Классические формы политического участия.....	21
2.2 Референдум как форма политического участия граждан.....	Ошибка! Закладка не определена.24
2.3 Проблема формирования политического абсентеизма.....	Ошибка! Закладка не определена.27
2.4 Зарубежный опыт политического участия. Влияние политических традиций на формирование стратегий политического участия.....	Ошибка! Закладка не определена.30
ГЛАВА 3 СТАНОВЛЕНИЕ И РАЗВИТИЕ ФЕНОМЕНА ПОЛИТИЧЕСКОГО УЧАСТИЯ.....	Ошибка! Закладка не определена.35
3.1 Политико-правовые аспекты регулирования политического участия в БССР	Ошибка! Закладка не определена.46
3.2 Конституционные основы политического участия в Республике Беларусь.....	Ошибка! Закладка не определена.49
3.3 Политико-правовые и институциональные составляющие политического участия в условиях завершения реформирования политической системы Республики Беларусь	Ошибка! Закладка не определена.55
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	Ошибка! Закладка не определена.61
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	Ошибка! Закладка не определена.65

РЕФЕРАТ

Объём работы: 64 страниц, 70 использованных источников.

Ключевые слова: ПОЛИТИЧЕСКОЕ УЧАСТИЕ, РЕФЕРЕНДУМ, АБСЕНТЕИЗМ, ПОЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА, КОНСТИТУЦИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.

Объект исследования: феномен политического участия.

Предмет исследования: политико-теоретические аспекты феномена политического участия.

Цель исследования: комплексное и всестороннее выявление политико-правовых особенностей и аспектов феномена политического участия.

Методология исследования: в ходе исследования применялись общенаучные методы познания и основанные на нем специальные методы. Системно-структурный и сравнительно-правовой методы были использованы при типологизации различных форм политического участия граждан в Республике Беларусь, выявлении их функциональных и юридически-правовых особенностей. Методы аналогии и теоретического анализа были использованы в сравнительной характеристике традиционных и инновационных форм политического участия. Методы конкретизации и толкования применялись при выявлении основных понятий и положений из общей массы изученного теоретического материала.

Научная новизна исследования: настоящее исследование представляет собой комплексный анализ политико-правовых аспектов феномена политического участия. В ходе исследования проанализировано содержательное пространство и сущность категории «политическое участие», определены формы политического участия, а также рассмотрены особенности становления и развития феномена политического участия в Республике Беларусь.

Полученные в ходе исследования выводы могут быть использованы в правотворческой деятельности и в дальнейших научных исследованиях.

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём даследавання: 64 старонак, 70 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: ПАЛІТЫЧНЫ ЁДЗЕЛ, РЭФЕРЭНДУМ, АБСЕНТЭІЗМ, ПАЛІТЫЧНАЯ СІСТЭМА, КАНСТЫТУЦЫЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Аб'ект даследавання: феномен палітычнага ўдзелу.

Прадмет даследавання: палітыка-тэарэтычныя аспекты феномену палітычнага ўдзелу.

Мэта даследавання: комплекснае і ўсебаковае выяўленне палітыка-прававых асаблівасцей і аспектаў феномена палітычнага ўдзелу.

Метадалогія даследавання: у ходзе даследавання ўжываліся агульнанавуковыя метады пазнання і заснаваныя на ім спецыяльныя метады. Сістэмна-структурны і параўнальна-прававой метады былі выкарыстаны пры тыпалагізацыі розных формаў палітычнага ўдзелу грамадзян у Рэспубліцы Беларусь, выяўленні іх функцыянальных і юрыдычна-прававых асаблівасцяў. Метады аналагі і тэарэтычнага аналізу былі выкарыстаны ў параўнальнай характарыстыцы традыцыйных і інавацыйных формаў палітычнага ўдзелу. Метады канкрэтызацыі і тлумачэння ўжываліся пры выяўленні асноўных паняццяў і палажэнняў з агульнай масы вывучанага тэарэтычнага матэрыялу.

Навуковая навізна даследавання: даследаванне ўяўляе сабой комплексны аналіз палітыка-прававых аспектаў феномену палітычнага ўдзелу. У ходзе даследавання ў ходзе даследавання прааналізавана змястоўнае прастору і сутнасць катэгорыі палітычны ўдзел, вызначаны формы палітычнага ўдзелу, а таксама разгледжаны асаблівасці станаўлення і развіцця феномену палітычнага ўдзелу ў Рэспубліцы Беларусь.

Атрыманыя ў ходзе даследавання высновы могуць быць выкарыстаны ў праватворчай дзейнасці і ў далейшых навуковых даследаваннях.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

SUMMARY

Volume of work: 64 pages, 70 sources used.

Keywords: POLITICAL PARTICIPATION, REFERENDUM, ABSENTEEISM, POLITICAL SYSTEM, CONSTITUTION OF THE REPUBLIC OF BELARUS.

The object of research: the phenomenon of political participation.

Subject of the research: political and theoretical aspects of the phenomenon of political participation.

The purpose of the study: a comprehensive and all-round identification of political and legal features and aspects of the phenomenon of political participation.

Research methodology: general scientific methods of cognition and special methods based on it were used in the course of the research. System-structural and comparative legal methods were used in the typologization of various forms of political participation of citizens in the Republic of Belarus, identifying their functional and legal features. The methods of analogy and theoretical analysis were used in the comparative characterization of traditional and innovative forms of political participation. Methods of concretization and interpretation were used to identify the main concepts and provisions from the total mass of the studied theoretical material.

Scientific novelty of the research: the present study is a comprehensive analysis of the political and legal aspects of the phenomenon of political participation. In the course of the study, the content space and the essence of the category political participation were analyzed, the forms of political participation were identified, and the features of the formation and development of the phenomenon of political participation in the Republic of Belarus were considered.

The conclusions obtained in the course of the study can be used in law-making activities and in further scientific research.

The thesis is an independently completed study.